CONTRIBUȚIE LA ISTORICUL ȘCOLILOR ȚINUTALE

DE

I. ANTOHI și AL. ANDRONIC

Regulamentul Organic, legea de bază a organizării tuturor domeniilor de activitate economică și socială din Moldova, instaurează în prima jumătate a secolului al XIX-lea un regim de viață, care reprezintă o încercare de adaptare a orînduirii feudale la noile cerințe ale epocii. Această tendință generală de a se înlocui unele stări vechi se concretizează într-o serie de măsuri menite să asigure noua orientare a vieții economice și sociale. Marea boierime, antrenată tot mai mult în procesul relațiilor marfă-bani, se străduia, prin această legiuire, să imprime un nou avînt dezvoltării economice a țării. Necesitatea unor noi tehnicieni, în stare de a face față cerințelor societății în dezvoltare, se simțea într-o largă măsură. De aceea grija pentru școală, ca instrument de pregătire a cadrelor necesare societății, constituie una din preocupările principale ale Regulamentului Organic. În consecință, toate regulamentele, instrucțiunile și legiuirile școlare din această perioadă urmăresc organizarea unei școli noi, potrivit trebuințelor concrete ale societăți. În „Albina Romînească" din 21 iulie 1832 se subliniază acest fapt, menționîndu-se că scopul „...învățăturilor sistematice [este] de a înzestra pe junime... cu acele științe, a căror aplicație aduce îndeminarea traiului și înflorirea patriei"[1]).

Traducerea în viață a dispozițiilor Regulamentului Organic referitoare la învățămînt, imprimă un ritm accelerat organizării tuturor treptelor școlare atît la centru cît și în capitalele de ținuturi. Articolul 420, prevede școli începătoare, pentru „juni și fete", nu numai în „capitali" ci și „pe la ținuturi", fixîndu-se asupra a șase centre ținutale.

Majoritatea celor care au cercetat trecutul învățămîntului din țara noastră se opresc prea puțin asupra acestor școli. Astfel, datele pe care le găsim din belșug în cele patru volume *Istoria școalelor* publicate de V. A. Urechia între anii 1892, 1902, cuprind doar referințe speciale cu privire la aceste școli, fără a menționa măcar năzuințele și străduințele ocîrmuirii de a generaliza învățămîntul începător în toate capitalele de ținuturi. N. Iorga, de asemenea, în cunoscuta sa lucrare intitulată *Istoricul învățămîntului din Romînia* (1924), vorbește numai în linii generale despre școlile ținutale și sătești, fără a preciza caracterul și importanța lor pentru cultura românească, atenția cercetării fiind concentrată asupra învățămîntului gimnazial și înalt (superior). Cît privește studiul lui C. Andriescu intitulat *Istoricul liceului Național din Iași (1835—1935)*[2]), în capitolele consacrate învățămîntului din Moldova pînă la întemeierea Academiei Mihăilene, cu toate că trebuia să se refere la toate treptele de învățămînt, școlile ținutale nu sînt menționate.

Prin urmare, este explicabil de ce mult material arhivistic a rămas necercetat iar cel publicat de V. A. Ureche, neinterpretat. Domeniul istoriei școlilor se află astfel lipsit de o importantă verigă în cunoașterea dezvoltării învățămîntului de toate gradele din această perioadă.

Materialul documentar aflat la Arhivele Statului din Iași, oferă cercetătorilor posibilitatea de a studia și prezenta un nou aspect al frămîntărilor, care au prece-

---

1) Albina românească, nr. 57 din 21 iulie 1832.

2) Publicat în volumul: *De la Academia Mihăileană la liceul național*, Iași, 1953, p. 3—268.

https://biblioteca-digitala.ro

dat întemeierea şcolilor ţinutale din Moldova, aşa cum rezultă din dosarul referitor la înfiinţarea şcolii ţinutale de la Tîrgul Frumos, ţinutul Ciriligăturii.

Anaforaua din 1828, prin care se precizează formele şi conţinutul învăţămîntului romînesc nu prevede nici o măsură cu privire la organizarea şcolilor ţinutale. *Darea de seamă* din anul 1831, prezentată de vornicul M. Sturza, viitorul domnitor, cu privire la activitatea şcolilor din Moldova, menţionează numai „*cursul elementar* şi *normal*, ce funcţiona la Trei Ierarhi[3]). Nu se indică nici o şcoală ţinutală, deoarece ocîrmuirea nu manifestă încă astfel de preocupări. Existenţa şcolilor particulare din această vreme nu era recunoscută de Epitropia şcolilor[4]).

O dată cu aplicarea dispoziţiilor Regulamentului Organic, Epitropia în fruntea căreia se găseau Mitropolitul Veniamin Costachi, vornicul Costachi Mavrocordat, visternicul Mihalachi Sturza şi aga Gh. Asachi, anunţa măsurile privind traducerea în viaţă a dispoziţiunilor înscrise în art. 66 şi 420 din Regulamentul Organic, referitoare la înfiinţarea a şase şcoli ţinutale.

La 15 ianuarie 1832, Epitropia publica şi apoi difuza la ţinuturi o înştiinţare prin care se făcea cunoscută întemeierea a *cinci* şcoli ţinutale şi anume la Roman, Botoşani, Bîrlad, Galaţi şi Focşani[5]). În intenţia Epitropiei intrau însă şi alte centre ţinutale. Astfel, în *instrucţiunile* referitoare la organizarea şi funcţionarea şcolilor ţinutale din septembrie 1832, Epitropia menţionează un nou centru ţinutal, Huşul unde urma să funcţioneze o şcoală începătoare[6]).

Pe baza unor documente inedite se poate susţine că Epitropia intenţiona să întemeieze astfel de şcoli şi în alte centre ţinutale, între care Tg. Frumos din ţinutul Ciriligăturii.

Încă din decembrie 1831, *Divanul împlinitor* dădea dispoziţii ispravnicilor de la ţinuturi să ia măsuri în vederea înfiinţării şi funcţionării şcolilor ţinutale şi, ca primă măsură, se cerea „a se întocmi o casă cu chirie de către obştea acelui ţinut pentru şcoala ce urmează a se alcătui acolo după noul aşezămînt spre învăţătura copiilor"[7]). Dar, deoarece ţinuturile n-au luat imediat măsurile cuvenite, *Departamentul Miniştieriei pricinilor din lăuntru* (în locul Divanului împlinitor desfiinţat) revine la 29 ianuarie 1832 cu noi dispoziţii, care de data aceasta se referă mai ales la ţinutul Ciriligăturii.

Faţă de aceste presiuni isprăvnicia convoacă pe „boierii ţinutaşi şi alte clasuri din cele I-iu feţi" pentru îndeplinirea poruncilor ocîrmuirii. În circulara adresată boierilor din ţinut şi celor din Tg. Frumos se specifică obiectivul convocării acestora. Ei trebuiau să găsească mijloacele necesare pentru a închiria localul unde urma să se deschidă şcoala (un local destul de încăpător — 4 odăi — ca să poată locui şi profesorul) [8]).

---

3) V. A. Urechia, *Istoria şcoalelor*, I, Buc. 1895, p. 149.

4) *Ibid.* p. 150-151.

5) Arhivele Statului Iaşi. Tr. 616, op. 673 dos. 220, f. 9—9 verso: vezi şi V. A. Urechia, *op. cit.*, I, 199-20; IV p. 389.

6) V. A. Urechia, *op. cit.*, IV, p. 390.

7) A. S. Iaşi, Tr. 616. op. 673, dos. 220. f. 5.

8) Pentru elementele ce le conţine documentul, îl reproducem în întregime:

„Isprăvnicia ţinutului Ciriligăturii nr. 34—1832 ghenar, 31 Tîrgul Frumos.

Către cinstiţii dumnealor boierii ţinutaşi şi alte clasuri din cele I-iu feţi.

Departamentul ministeriei pricinilor din lăuntriu prin poronca sa din 832 ghenar 29 cu no. 573 de înnoavă poftoreşte aceştii isprăvnicii ca numai decît şi cu cea mai mare grăbire să aducă întru tocmai săvîrşire poronca Divanului împlinitoriu din 831 decemvrie 22 cu no. 144 cuprinzătoare ca boierii acestui ţinut împreună cu alte clasuri din cele I-iu feţi să numască o casă cu 4 odăi plătind chiria de la sine unde au a învăţa copii dumnealor şi a şede şi dascălii ce au a se trimite de la cinstita Epitropie încheindu-se de către dumneavoastră şi jurnalul de punere în lucrare a acestei cereri pentru care isprăvnicia pofteşte pe dumneavoastră ca fără prelungire a închiria şi casa cerşută şi încheind şi jurnalul poroncit să le trimiteţi isprăvniciei ca şi isprăvnicia să le prestavilisască stăpînirii după poronca" (A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 763, dos. 220, fila 6—6 verso).

https://biblioteca-digitala.ro

Discuţiile şi hotărîrile urmau să fie consemnate într-un jurnal, care trebuia trimis la centru în vederea întocmirii şi definitivării lucrărilor referitoare la întemeierea şcolii proiectate. Întrucît lucrările nu permiteau întîrzieri, după trei zile, la 2 februarie 1832 isprăvnicia raporta ocîrmuirii de executarea dispoziţiilor, anexînd şi jurnalul încheiat de boierii din ţinutul Ciriligăturii şi cei din Tg. Frumos [9]).

Jurnalul reliefează o serie de fapte puţin cunoscute din viaţa şcolilor ţinutale. Demn de reţinut este entuziasmul cu care boierimea întîmpină proiectul de a se întemeia o şcoală începătoare şi sublinierea că „aice se află copii care au mai învăţat ceva, atît în limba moldovenească, precum şi greceşti i franţuzeşti“ [10]). Prin urmare, exista deja un învăţămînt particular, probabil după sistemul „dascălului“ medieval, care grupa copiii mai multor familii şi-i învăţa puţină moldovenească şi multă grecească sau franţuzească. De altfel, boierii ţinutaşi nu pierd ocazia de a arăta ocîrmuirii preferinţele lor, atrăgînd atenţia asupra învăţămîntului efectuat deja într-o limbă străină. Atitudinea aceasta nu este întîmplătoare. Ea traduce tendinţele clasei dominante pentru promovarea unui învăţămînt în limbi străine accesibile fiilor clasei dominante. Aşa se explică de ce jurnalul în cauză nu cuprinde nici o măsură concretă, care ar fi făcut posibilă întemeierea şi funcţionarea acestei şcoli ţinutale.

Departamentul ministeriei pricinilor din lăuntru, ia atitudine faţă de acest jurnal şi restituindu-l atrage atenţia isprăvniciei din ţinutul Ciriligăturii asupra măsurilor efective ce trebuiau luate în legătură cu şcoala, precizînd că nu s-a indicat dacă s-a găsit localul (suficient de încăpător), nu s-a comunicat numele proprietarului şi nici preţul chiriei localului pe trei ani. În încheiere, ordinul cuprinde dispoziţia de a se întocmi un nou jurnal, potrivit celor cerute de ocîrmuire, care să fie trimis cu prima poştă [11]).

---

9) Reproducem documentele în ordinea lor firească : raportul isprăvniciei şi jurnalul anexat la raport.

„Cătră cinstitul Departamentul ministeriei pricinilor din lăuntru.

Isprăvnicia ţinutului Ciriligăturii.

Raport.

Primind al doilea poroncă, cel întăiu a desfiinţatului Divan împlinitoriu cu nr. 144 şi al 2-lea a cinstitului Departament cu no. 573 pentru alcătuirea unei case cu 4 odăi într-u care casă are a fi şcoală pentru învăţătura copiilor, isprăvnicia într-u împlinirea poroncii au făcut cunoscut tuturor boierilor, atît ţinutaşilor cît şi a celor aflători în acest tîrg, care boieri încheind jurnal pe care acum cu supunere îl prestavilisim cinstitului Departament.

No. 35, 832 fevruarie 2.

„Jurnal ţinutul Ciriligăturii

Anul 832 ghenar 22 pentru alcătuirea şcoalei în urmarea poroncii cinstitului Divan împlinitoriu din 22 decemvrie subt no. 144 ce ni s-au înfăţişat prin care se şi face cunoscut că au binevoit înalta ocîrmuire a ne rîndui şi la ţinutul acesta dascăli pentru învăţătura tinerelor copii la cele de folos, subt îndatorirea a să alcătui de către noi casa trebuincioasă cu 4 odăi pentru acest tribunal (sic), cu bucurie luîndu-o în băgare de samă am înţăles binele către care priveşte ocîrmuirea într-u o unire cu toţi ne îndatorim a alcătui cu plată de chirie casa poroncită mai virtos cu osăbită rîvnă pentru că aice se află copii care au mai învăţat ceva atît în limba moldovenească, precum şi greceşti i franţuzeşti pînă la vreme îngrozitoarei boale holera morbos, că d-lui dascălul ce s-a fost găsit s-au dus şi acum din neînlesnire părinţilor a puté tocmi alt dascăl sau a-i duce pe la alte locuri mai departe, fiind şi vîrsta copiilor mari, au rămas lipsiţi de învăţătura trebuincioasă şi dar pe temeiul acesta cinstita isprăvnicie va binevoi a prestavlisi cinstitului Divan în urmarea poroncii supusă din partea noastră rugăminte spre a puté trimite asemine dascăl ca cu toţi de obşte să rămînem în cea mai adîncă mulţămire“. (A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 673, dos. 220, ff. 7, 2).

10) A. S. Iaşi, tr. 616, op. 673, dos. 220. f. 2.

11) Reproducem documentul în întregime, fiind un ordin elocvent în acest sens.

„Departamentul ministeriei pricinilor din lăuntru

către isprăvnicia ţinutului Ciriligătura.

Raportul acei isprăvnicii din 3 Februar cu no. 35 s-au luat împreună şi cu jurnalul alăturat pentru casăle de şcoală ce urmează a fi la acest tîrg însă fiindcă acest jurnal arată numai că obştea laste în toată mulţămire spre alcătuirea unei asemene casă şi că aşteaptă trebuincioşii dascăli iar că au alcătuit ace casă sau nu, nici cum nu să arată şi dar nefiind pe formele cerşute să întoarce înapoi şi să

https://biblioteca-digitala.ro

Isprăvnicia nu răspunde la acest ordin, ceea ce influenţează negativ lucrările de la centru. Ţinutul Cirligăturii este omis din publicaţia prin care Epitropia (15 ianuarie 1832) anunţa înfiinţarea şcolilor ţinutale. Motivarea oficialităţii o găsim formulată mult mai tîrziu (spre sfîrşitul anului 1832 — luna decemvrie). În adresa prin care ocîrmuirea facea cunoscut isprăvniciei ţinutului Cirligăturii întemeierea şcolilor ţinutale, preciza că „Epitropia învăţăturilor după luarea aminte ce au făcut la neajunsul întîmpinării cheltuielilor cu plata lefei profesorilor i altele pentru şcolile din toate tîrgurile, prin adres către acest Departament lămureşte că şcoale rămîn precum s-au şi statornicit numai în tîrgurile Botoşani, Roman, Putna, Galaţi, Tutova şi Fălciu" [12]).

Cu toate acestea, preocupările pentru şcolile ţinutale continuă să fie intensificate. Toate dispoziţiile ulterioare referitoare la învăţămînt sînt comunicate şi ţinutului Cirligăturii. Astfel, cu toate că isprăvnicia nu dăduse nici un răspuns ocîrmuirii, Departamentul ministeriei priciniilor din lăuntru trimitea la 27 februarie 1832 spre difuzare [13]) binecunoscuta publicaţie prin care Epitropia făcea cunoscut organizarea învăţămîntului public din Moldova. Această publicaţie a fost adusă la cunoştinţa publicului în ziua de 2 martie 1832 prin „privighetorul şi telalul" tîrgului, pentru „a se afla acele persoane cu nişte asemene ştiinţă de învăţătură", care ar voi să fie şi elevi dar şi profesori pentru a preda într-o eventuală şcoală ce s-ar înfiinţa [14]). Isprăvnicia ţinutului Cirligăturii mai cerea ca „privighetorul şi telalul tîrgului" să răspundă fără întîrziere. Răspunsul acestuia din urmă, însă, lipseşte din dosar.

Cu toate că în *Jurnalul* boierilor ţinutaşi (citat mai sus) se menţionează existenţa unui dascăl la Tg. Frumos, care însă a fost obligat să părăsească şcoala din cauza epidemiei de holeră, din documentele aflate în dosar nu se poate conchide că s-ar fi găsit în ţinutul Cirligăturii persoane „cu nişte asemene ştiinţă de învăţătură" trebuincioasă oricărui dascăl. Cît despre copii, jurnalul menţionează că cei mai mulţi „au rămas lipsiţi de învăţătura trebuincioasă" din cauză că n-a putut fi angajat un alt profesor, care să continue opera predecesorului.

În altă ordine de idei, pretextînd lipsa de mijloace materiale pentru plata unui dascăl sau pentru întreţinerea copiilor la şcolile existente în alte centre, boierii ţinutaşi se menţin pe vechea lor linie de a nu sprijini efectiv dezvoltarea şcolilor româneşti. Aceasta se vede şi din faptul că atunci cînd ocîrmuirea anunţa înfiinţarea şcolilor ţinutale şi invita pe boierii din ţinutul Cirligăturii să-şi trimită copiii la învăţătură la şcolile din alte tîrguri, aceştia se dezinteresează total. Adresa Departamentului ministeriei treburilor din lăuntru, rămîne fără răspuns, iar ţinutul Cirligăturii fără şcoală începătoare. Astfel s-au încheiat străduinţele ocîrmuirii de a înfiinţa o şcoală la Tg. Frumos [15]).

Cu toate acestea, dorinţa de învăţătură îşi face un loc din ce în ce mai larg în rîndurile populaţiei din Moldova. Epitropia şcolilor, sprijinind această dorinţă,

---

scrie acel isprăvnicii ca să prifacă întocmai precum îi poroncisă di mai înainte să scrie arătînd pre larg că s-au găsit casă cu atîtea odăi, a cui şi cu ce preţ s-au închiriat pe vreme de 3 ani şi un asămine jurnal încheind să de obştia acelui ţinut şi iscălin-u-să, nu mai tîrziu de cît poşta viitoare să se şi trimită la această ministerie spre a să face ce mai înainte lucrare.

Ministerul priciniilor din lăuntru şi cavaler
ss. Baiş logofăt

Şef secţie
indescifrabil

Secţia al 3-lea
No. 72
1832 februar 20
(A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 673, dos. 220, f. 1).

12) A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 673, dos. 220, f. 14.

13) A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 763, dos. 220, ff. 8—9 verso; vezi şi V. A. Urechia, *op. cit.*, [8]) IV, p. 389.

14) A. S. Iaşi, Tr. 616, op. 673, dos. 220, f. 12.

15) Abia în 1837 se menţionează existenţa unei şcoli particulare cu limba română ca limbă de predare, avînd 16 elevi şi un profesor (V. A. Urechia, *op. cit.*, [8]) I, p. 376). Această şcoală nu participă însă la examenele rublice din iulie 1838 şi nici nu este menţionată în catagrafia şcolilor private din Moldova (*ibid.*, [3]) p. 121—124).

https://biblioteca-digitala.ro

creează condiţii tot mai bune pentru a se deschide şcoli în toate centrele ţinutale. Între anii 1832—1839 numărul şcolilor ţinutale se dublează, încît în anul 1839 funcţionau 12 şcoli începătoare în următoarele oraşe: Bacău, Botoşani, Hîrlău, Ştefăneşti, Piatra Neamţ, Roman, Tg. Ocna, Tg. Moineşti, Nicoreşti, Galaţi, Fălticeni şi Huşi [16]). Din această listă lipseşte oraşul Focşani, unde exista o şcoală încă din anul 1832. Aceasta ne conduce către concluzia că statistica nu a menţionat toate şcolile existente şi că, probabil, mai existau şcoli şi în alte oraşe. Această concluzie este întărită şi de faptul că după doi ani (în 1841), în catagrafia şcolilor din Moldova alături de şcolile de mai sus (plus Focşanii) mai sînt citate încă două şcoli: şcoala din Vaslui şi cea din *Tg. Frumos*. Prin urmare, în toată această perioadă, Epitropia îşi intensifică preocupările de a extinde învăţămîntul elementar pe la toate ţinuturile.

Începînd din anul 1841, şcoala din Tg. Frumos este menţionată mereu ca una din şcolile cu o activitate bogată [17]). Astfel, în 1842 şcoala număra 50 elevi [18]) şi avea ca profesor pe N. Verdeanu, fostul pedagog al stipendiştilor de la Academia Mihăileană, venit special pentru organizarea acestei şcoli [19]).

De la început, şcoala se încadrează în programa de învăţămînt preconizată de regulamentul şcolilor. Învăţarea scris-cititului, memorizarea şi numărarea se făceau după metoda lancastrului (clasa I). În clasa normală, (cu 11 elevi în 1843), programa de învăţămînt cuprindea: religia, gramatica română, geografia, aritmetica şi caligrafie [20]), adică toate acele obiecte prevăzute pentru şcolile începătoare [21]).

Cu timpul, această şcoală începe să constituie tot mai mult centrul atenţiei ocîrmuirii şi Epitropiei şcolilor. Astfel, cînd în 1847 se pune problema înfiinţării „comitetelor de inspecţie din judeţe" [22]), Tg. Frumos este menţionat printre primele tîrguri cu următorul personal: căminarul D. Pisoţchi (preşedinte), serdarul Brînză şi Comisul Mircea [23]). Tot în această perioadă, pentru ca procesul de învăţămînt să se desfăşoare în condiţii cît mai bune, Epitropia ia unele măsuri în vederea înzestrării şcolii cu o *bibliotecă*. Direcţia şcolii se preocupă îndeaproape să procure în primul rînd cărţile didactice recomandate de Epitropie în instrucţiunile menţionate mai sus. Se simţea nevoia unor cărţi didactice, deoarece încă din 1843 programa de învăţămînt fusese sporită, adăugîndu-se istoria şi ştiinţele naturii (istoria naturală). Astfel, în catalogul bibliotecii alcătuit în 1875, sînt menţionate un număr mare de cărţi didactice care au servit procesul de învăţămînt. Dintre acestea nu lipsesc: *Geografia ţării româneşti* de B. Fabian (1840), *Manual de istorie naturală* de T. Stamati (1841), *Elemente de matematică*, partea I aritmetica de Gh. Asachi (1843), *Gramatica românească* de P. Cimpeanu (1848) şi alte cărţi şi reviste [24]). Biblioteca a fost mereu sporită, adăugîndu-i-se tot mai multe volume provenite din comerţ sau din donaţii de stat şi particulare. Printre donatori figurează la loc de cinste: Gh. Asachi, T. Stamati, P. Cimpeanu, T. Codrescu şi alţii [25]).

După 1850, şcoala din Tg. Frumos intră într-o nouă fază de dezvoltare, potrivit condiţiilor create de noile legiuiri impuse de împrejurările politice interne şi externe ca urmare a mişcării revoluţionare din ţările române din anul 1848. În această perioadă, şcoala din Tg. Frumos, ca şi celelalte şcoli judeţene, sub îmboldul elementelor burgheze, dobîndeşte un caracter nou, îmbogăţindu-şi programa de învăţămînt cu noi materii legate de practică între care trebuie amintite „...cunoştinţi practice de industrie agricolă şi domestică, agrimensura, cotitul vaselor, cunoaşterea măsurilor" [26]).

16) *Ibid.*, II, p. 116—122.

17) O dovadă în plus că în anul 1841 şcoala funcţiona o constituie faptul că în registrul „inventar de arhiva şi dota şcoalei primare de băieţi din urbea Tergu Frumos anul 1875" (A. S. Iaşi, F. 15, S. II, dos. 549 | 942, f. 1-16) se menţionează un regulament al şcolii în manuscris datînd din acest an:

18) V. A. Urechia, *op. cit.*, [3]) II, p. 222.

19) A. S. Iaşi, Tr. 1764, op. 2113, dos. 238, f. 69.

20) A. S. Iaşi, Tr. 1764, op. 2113, dos. 236, f. 76.

21) V. A. Urechia, *op. cit.*, [3]) IV, p. 324—332.

22) *Ibid.*, II, p. 323—324 şi 332.

23) Ultimul în calitatea lui de inspector şcolar, va colabora în mod special cu conducerea şcolii, donînd loc de şcoală şi asigurînd parte din fondurile necesare pentru construcţia localului de şcoală (A. S. Iaşi, Tr. 1764, op. 2013, dos. 242).

24) A. S. Iaşi, F. 15, S. II, dos. 549/942, f. 2—4.

25) *Ibid*, f. 11 verso — 16.

26) V. A. Urechia, *op. cit.*, [3]) III, p. 27—30.

https://biblioteca-digitala.ro

Astfel, pînă la legea generală de organizare a învăţămîntului public din 1864 şcoala din Tg. Frumos, continuă să desfăşoare o rodnică activitate pe linia dispoziţiilor Aşezămîntului pentru reorganizarea învăţăturilor publice în principatul Moldovei din 1851. După legea din 1864 şi o dată cu aplicarea noilor programe de învăţămînt, se stabilesc bazele unei şcoli primare, care, de aici înainte, va duce o viaţă identică cu a oricărei şcoli elementare din Rominia.

https://biblioteca-digitala.ro